

βελιό τό, Ἴων. (Σμύρν.) — *Λεξ. Βλαστ.* 327 Δημητρ. βελιός ὁ, Χίος — *Λεξ. Δημητρ.*

Ἐκ τοῦ οὐσ. βέλο.

Βελουδο, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Ἄν εἶναι, γιέ μου, ἀρκόντισσα, γυναῖκα νὰ τὴν πάρῃς,
— Μάννα, χρουζοὺς βελιόους φορεῖ τὸ ὀλόχρουζο γατάνι Χίος.

βέλιουρας ὁ, Ἰθάκ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάμ. Μεσσ. Τριφυλ. Χατζ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) βέλουρας Θεσσ. Στερελλ. (Δεσφ.) — *Λεξ. Αἰν.* βίλιουρας Ἡπ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) βόλιουρας Πελοπν. (Μεσσ.) βουλίουρας Κεφαλλ. βίλιουρας Ἡπ. βούλιουρας Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βδέλλουρας, ὁ ἐκ τοῦ ἀβδέλλα. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1926) 444.

Ἀβδέλλοχορτο, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Πυλ.)

βελιούρι τό, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βέλιουρας.

Μικρὸς βέλιουρας, ὁ ἰδ.

βελιουριάζομαι Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βέλιουρας.

Δηλητηριάζομαι τρώγων τὸ φυτὸν βέλιουραν, ἐπὶ ζῶων: Ἐνόφησε ἡ γίδα, γιατί βελιουριάστηκε.

βελιουρίδα ἡ, ἀμάρτ. βελερίδα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βέλιουρας καὶ τῆς καταλ. -ίδα.

Τὸ φυτὸν κοριάνδρον τὸ ἡμερον (*coriandrum sativum*) τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν (*umbelliferae*). Συνών. κόλιαντρος. [*]

βελίτσα ἡ, Ἡπ. βελίτσα Ἡπ. — ΠΠαπαγεωργ. Ἑλλην. σιτηρογρ. 123 βελίτσα Στερελλ. (Αἰτωλ.) βελίτσα Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *belitsa* = ἀσπρούλλα.

1) Ποικιλία σίτου Στερελλ. (Αἰτωλ.) — ΠΠαπαγεωργ. ἐνθ' ἄν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Βελίτσα Πελοπν. Βελίτσα Στερελλ. (Φωκ.) Βελίτσα Πελοπν. 2) Λευκόθριξ, ἐπὶ ποιμνίων Πελοπν. (Ἡλ.) 3) Πρόβατον ἔχον λευκὸν πρόσωπον Ἡπ.

βέλο τό, κοιν. βέλου βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ Ἰταλ. *velo*.

1) Λεπτότατον καὶ ἀραιὸν μεταξωτὸν ὕφασμα, πέπλος κοιν.: Τὸ βέλο τῆς νύφης. Καπέλλο μὲ τὸ βέλο σύννηθ. Ἄσμ.

Ἄντρα μου, θέλω καπέλλο | γῦρο γῦρο μὲ τὸ βέλο σύννηθ.

Τὴ θάλασσα τὴν ἄγρια θὰ τὴνε στρώσω βέλα,

νά ῥθῃ τ' ἀτταίρι μου καλὰ ἔς τὸ πάει καὶ ἔς τὸ ἔλα

Κέρκ. (Ἀργυράδ.) Συνών. κρέπι, τοῦλι. 2) Δέρμα λεπτὸν, ὑμὴν Ζάκ. 3) Γυναικεῖον ἔνδυμα ἄνευ χειρῶν Κρήτ.

βелоκοπῶ Κύθηρ. βелоκοπάου Πελοπν. (Ἀνδροῦς.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βελαζωκοπῶ κατὰ συγκοπὴν, ὁ ἐκ τοῦ βελάζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -κοπῶ, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 245 κέξ.

Βελάζω συνεχῶς, ἐπὶ ζῶων.

βελόνα ἡ, (I) κοιν. βιλόνα βόρ. ἰδιώμ. βελονά Νάξ. (Φιλότ.) βολόνα Ἀστυπ. Κάλυμν. Κάμπ. Κῶς Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) Σέριφ. Σίφν. Σύμ. Τήλ. βολόνα Νάξ. (Φιλότ.) βολόνα Ἴων. (Καράμπ.) βελόνη Εὐβ. (Πλατανιστ.) Ζάκ. Πελοπν. (Λακων. Μεσσ.) κ.ά. βιλόνη Θράκ. (Μάδυτ.) Ἰμβρ. Σάμ. βολόνη Μεγίστ. Γενικ. βελονῆς πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βελόνη κατὰ τὰ πολλὰ θηλ. ὄν. εἰς -α. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,73. Τὸ βολόνα κατὰ μετάθεσιν.

1) Βελόνη τοῦ ραψίματος κοιν.: Φρ. Δουλεύει τὴ βελόνα (εἶναι ράπτῃς). Μὲ τὴ βελόνα παλεύει (ἐπὶ πτωχῆς ραπτρίας). Ζῇ ἀπὸ τὴ βελόνα (συνών. τῇ προσηγουμένῃ). Ἀπὸ τὴ βελόνα εἶναι (ἐπὶ καινουργοῦς ἐνδύματος). Βελόνα δὲν πέφτει κάτω (ἐπὶ συναθροίσεως πολλοῦ πλήθους). Θὰ χάσῃ ἡ Βενετιά βελόνα (εἰρων. ἐπὶ ζημίας ἀναξίας λόγου) κοιν. Ἀπὸ βελονῆς (ἐπὶ καινουργοῦς ἐνδύματος) πολλαχ. Τὸν πέρασας ἀπὸ τὴν τρῦπα τῆς βελόνας (τὸν καθύβρισα, τὸν ἐξηυτέλισα) *Λεξ. Μ'Εγκυκλ.* Ἀπὸ βελόνα ὡς κλωστή (ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, λεπτομερῶς) Ἴων. (Κρήν.) Δὲν ἀγγίζει μεσιακή βελόνα (δὲν ἀσχολεῖται μὲ καμμίαν ἐργασίαν) Ζάκ. Γυρεῦ' πὲ τὴ βελόνα πηγὰδ' ν' ἀνοίξ' (ἐπὶ τοῦ ματαιοπονοῦντος) Θράκ. (Σαρκεκλ.) Δὲ θὰ σοῦ δώσω οὐδὲ σὰ δὴ μῦτι τῆς βελόνας (οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον) Κρήτ. Δὲν ἔχει ὡς μῦτις βολόνας προῖμα (οὐδὲν κέκτηται) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Παροιμ. Ὅποιος δὲ ψηφᾷ τὴ βελόνα χάνει τὸ καρφί (ὁ ἀδιαφορῶν διὰ μικρὰ ὑφίσταται μεγαλύτερας ζημίας) Κρήτ. Ἐνας κάνει τὴ βελόνα καὶ ἄλλος τρυπάει ἔς τὸν κόλο (ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου καταμερισμοῦ τῶν ἔργων) Αἴγιν. Κ' ἰσὺν κακὸ δάλουμα κ' ἰγὼ κακὰ βιλόνη (πρὸς τοὺς κακοὺς φέρεται τις κακῶς) Μάδυτ.

Ἡ βελόνα κ' ἡ κλωστή | κάνουν ράφταινα σωστή (ὁ ἔχων τὰ χρειώδη δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ πᾶν ἔργον) Κρήτ. || Γνωμ.

Τ' Ἀντιπάσχου τὴ Δευτέρα μὴ ῥάμμα ἔς τὴ βελόνα (κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τηρεῖται ἀπόλυτος ἀργία) Ρόδ. || Αἴνιγμ.

Μακρὺς μακρὺς καλόγριους βιλόνης φορτουμένους (ὁ ἀκανθόχοιρος) Λέσβ. 2) Μικρὰ μεταλλίνη βελόνη μὲ κεφαλὴν, καρφίτσα πολλαχ.: Φρ. Ὁ κόμπος τῆς βελόνας (εἶδος κεντήματος εἰς τὰς ἄκρας τοῦ μανδηλίου) Σκῦρ.

3) Καρφίτσα πολύτιμος χρησιμεύουσα ὡς κόσμημα Θήρ. Κάμπ. 4) Ὁ δείκτης τοῦ ὥρολογίου σύννηθ. 5) Ὁ δείκτης τῆς πυξίδος σύννηθ. 6) Ἡλος μεταλλινὸς πολλαχ. 7) Βελόνη μακρὰ χρησιμεύουσα εἰς τὸ πλέξιμον τῆς κάλτσας Κέρκ. Κεφαλλ. 8) Βελόνη μήκους δύο σπιθαμῶν ἐκ σύρματος πλατέος χρησιμεύουσα εἰς τὸ ἀρμάθιασμα τῶν φύλλων καπνοῦ Αἰτωλ. 9) Ἡ ἀκωκή τοῦ ἄξονος τοῦ μύλου Εὐβ. (Πλατανιστ.) 10) Μεταλλινὸς ἄξων αἰχμηρὸς κατὰ τὴν βάσιν ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται καὶ μὲ τὸν ὁποῖον περιστρέφεται ὁ τροχὸς τῶν πηλοπλαστῶν Ἀθῆν. Κύθν. Σίφν. κ.ά. 11) Μεταλλίνη ράβδος τοῦ ροδανιοῦ εἰς τὴν ὁποίαν προσαρμόζεται τὸ μασούρι καὶ περιστρέφεται πρὸς ἀναπήνισιν τοῦ νήματος Σέριφ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) 12) Μεταλλινὸν ἔλασμα προσηρμοσμένον καθέτως εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου ἢ τῆς λέμβου εἰς τὸ ὁποῖον προσαρμόζομενον στηρίζεται καὶ περιστρέφεται τὸ πηδάλιον σύννηθ. Συνών. βελόνι 3. 9) Λεπτὴ σιδηρὰ ράβδος χρησιμεύουσα εἰς τὰ χυτήρια εἰς τὴν διάνοξιν ὁπῶν πρὸς ἐξανεμισμὸν τοῦ τηκομένου μετάλλου σύννηθ. 10) Βελονίδα 4, ὁ ἰδ., πολλαχ. 11) Εἶδος σκώληκος λευκοῦ διατρυνῶντος τὰ γεώμηλα Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Μέσ' ἔς τὴ γαρδιά τῇ πατάτας πάει καὶ περνᾷ ἡ βολόνα.

βελόνα ἡ, (II) πολλαχ. βιλόνα Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) βιλόνα Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) β'λόνα Λυκ. (Λιβύσσ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βελόνι διὰ τῆς καταλ. -α, δι' ἣν ἰδ. -ος.

Μεγάλῃ βελόνῃ τοῦ ραψίματος. Συνών. βελονάρα, βελονικό.

